
CONCIO XXXVIII.

**THEMA: Per Dominum nostrum Iesum Christum
nunc reconciliationem accepimus.**

(Ad Rom. V, 11).

IDEA CONCIONIS

PROP. Cor Iesu interpellandum, quia est reconciliatio nostra.

DIVISIO. Est reconciliator: I. Placens; II. Potens; III. Perabundans.
Placens, sanctitate; Potens, merito; Perabundans effectu.

PARS I. Est placens sanctitate, quia: *A*) Habet perfectiones in reconciliatore desiderandas: nam *a*) Est sanctus; *b*) Innocens; *c*) Impollutus; *d*) Segregatus a peccatoribus; *e*) Et excelsior coelis factus. *B*) Quia non habet imperfectiones quae meritum huiusmodi reconciliationis minuant: nam *a*) Non oravit pro se; *b*) Nec pluries, sed semel oravit.

PARS II. Est reconciliator potens, merito sanguinis: *a*) Ex parte originis huius sanguinis; *b*) Ex parte causae effusionis eius; *c*) Ex parte modi quo effusus fuit; scilicet, totaliter, innocentissime, crudelissime, patientissime.

PARS III. Est reconciliator perabundans effectu; nam in eo concordant omnes voluntates, scilicet: *a*) Dei; *b*) Angelorum; *c*) Et hominum.

Exordium. Miserrima erat ante Christum conditio filiorum Adae, tum quia a Paradiso terrestri eiectione, et a coelesti exclusi; tum quia peccatis erant obnoxii, et a daemonibus, quibus serviebant, oppressi; tum denique quia inimici Dei, iram Domini portabant; unde Apostolus « eramus natura filii irae, sicut et caeteri » (1). Non omnes certe idolis addicti erant, nec sub idololatriae iugo dira ferebant, sicut Iudaei,

(1) *Ad Eph.* II, 3.

qui verum Deum colebant: ideoque non omnes daemonibus famulabantur; attamen universi culpa naturae inficiebantur: «causati sumus Iudaeos et Graecos (id est Gentiles) omnes sub peccato esse» (1). Et hoc sensu intelligendum est quod dicit: «Eramus natura filii irae» id est, per peccatum originale, quod ex primo parente non solum in Gentiles, sed etiam in Iudaeos transfunditur: «Sicut per unum hominem in hunc mundum peccatum intravit, et per peccatum mors, ita et in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt» (2). Ab hoc statu damnationis et mortis spiritualis liberati sumus omnes Iudaei et Graeci per Dominum nostrum Iesum Christum, per quem reconciliationem accepimus. Et en ratio, qua sequens constituitur

Propositio. *Cor Iesu interpellandum, quia est reconciliatio nostra.*

Hoc interest inter propitiationem et reconciliationem, quod propitiatio se habet per modum passivum, reconciliatio vero active sumitur. Nam propitiatio est oblatio quaedam Deo facta, ut ille hominibus propitius, seu beneficus reddatur; et reconciliatio est ad amicitiam primaevam reductus, quae vel ex sola voluntate reconciliandorum procedit, vel locum habet merito alterius, eos reconcilians, et tunc: reconciliator dicitur, vel: reconciliatio, quia causa reconciliationis. Sacratissimum ergo Cor Iesu, sicut fuit in cruce et est nunc in Eucharistia propitiatio nostra, sive hostia Patri oblata pro nobis, ita fuit in cruce et est in Eucharistia et in coelo, reconciliatio nostra, seu reconciliator, mediator, sive pontifex, qui semel per sanguinem crucis suae omnia pacificavit, sive quae in terris, sive quae in coelis. Et quod semel pro universo mundo fecit, nunc pro unoquoque nostrum peramanter facit dilectione amantissima. Et haec est ratio, ob quam eum interpellare debemus. Est enim

(1) Rom. III, 9.

(2) Rom. V, 12.

Divisio. Reconciliator: I. *Placens*; II. *Potens*; III. *Perebundans*.

PARS I. PLACENS.

Primum quod in reconciliatore requiritur est quod sit acceptus reconciliandis, vel saltem ei, cui aliqui reconciliandi sunt: alioquin non mediator pacis erit, sed dissensionis maioris occasio. Sic sacratissimum Cor Iesu est reconciliatio nostra apta; est enim placens Patri, cui peccatores reconciliari tenebantur et tenentur rationibus sequentibus; prima, quia habet perfectiones in reconciliatore ad Deum desiderandas; secunda, quia non habet imperfectiones quae meritum reconciliationis minuere possunt.

A) Apostolus Paulus de hoc Christi ministerio loquens ait: «Unde et salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum; semper vivens ad interpellandum pro nobis. Talis enim decebat ut nobis esset Pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus et excelsior coelis factus» (1).

En ergo quare reconciliator placens; est namque:

a) Sanctus. Sanctitas vero, prout consideratur formaliter per ordinem ad verum finem, quem respicere debet, importat puritatem consecratam Deo: quam quidem Cor Iesu a principio suae conceptionis habuit; fuit enim ex tunc Deo consecratum: «quod in ea natum est de Spiritu Sancto est» (2). Quam quidem sanctitatem Daniel praenuntiavit consecratam: «Ungatur Sanctus Sanctorum» (3).

b) Innocens. Proprie enim innocentia dicitur puritas ad proximum; quam quidem puritatem Christus habet, est enim summe innocens, quia peccatum nullum fecit dicente propheta; «ego in innocentia mea ingressus sum». (4).

(1) Ad Hebr. VII, 25, 26.

(2) MATTH. I, 20.

(3) IX, 24.

(4) Psalm. XXV, 11.

c) Impollutus. Est enim sine macula non solum quoad alios, sed nec quoad se: ideo de eo dictum fuit in figura: «Erit autem agnus absque macula» (1).

d) Segregatus a peccatoribus. Id est quod talis reconciliator cum coinquinatis non commisceatur. Christus autem, dicente Apostolo, fuit perfectissime a peccatoribus segregatus; quod intelligi debet de dissimilitudine vitae, non vero de conversatione. Nam quoad dissimilitudinem fuit sanctus et in omnibus bene agens, ideo legitur: «Dissimilis est aliis vita illius» (2) Quoad conversationem, inter peccatores moratus est et conversatus, ideo: «Post haec in terris visus est, et cum hominibus conversatus est» (3).

c) Est excelsior coelis factus. Id est non tantum segregatus a peccatoribus, sed quoad humanam naturam etiam super omnem creaturam sublimatus.

B) Non habet imperfectiones, quae meritum reconciliationis minuunt.

Reliquorum mediatorum, seu sacerdotum haec est conditio, ut pro se orent et frequenter. De Christo autem dicit Apostolus: «qui non habet necessitatem quotidie, quemadmodum sacerdotes prius pro suis delictis hostias offerre, deinde pro populo. Hoc enim fecit semel se offerendo» (4). Itaque:

a) Non oravit pro se cum nullam imperfectionem habuerit: nec sacrificium obtulit pro peccatis suis, cum esset innocentissimus, sed tantum oravit pro nobis, et pro nobis obtulit hostiam ut dicit propheta: «Vulneratus est propter iniquitates nostras» (5).

b) Et non pluries oravit, sed semel: «Christus semel pro peccatis nostris mortuus est» (6). «Unica enim eius oblatio et oratio sufficientissima erat, ut totius mundi peccata

(1) *Exod.* XII, 5.

(2) *Sap.* II, 15.

(3) *BARUCH* III, 38.

(4) *Ad Hebr.* VII, 27.

(5) *ISAI.* LIII, 5.

(6) *I PETR.* III, 18.

deleret» (1). Sumitur namque oratio pro oblatione: quia si de oratione proprie sumpta loquamur, non semel, sed pluries oravit; erat enim pernoctans in oratione Dei. Si vero oratio pro oblatione sumatur, semel oravit: «Christus semel pro peccatis nostris mortuus est» (2). Et haec unica oratio efficaciam sufficientissimam obtinuit, dicente Apostolo: «cum clamore valido et lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia» (3).

PARS II. — EST RECONCILIATOR POTENS.

Cor Iesu non est solum placens Patri sanctitate, sed est etiam potens eum propitium nobis reddere. Quo autem merito? Vel clarius; quid obtulit pretio huius reconciliationis? Respondit Apostolus: «Placuit Patri per Christum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per sanguinem crucis eius sive quae in terris, sive quae in coelis sunt» (4). En meritum huius reconciliationis; sanguis Christi, qui in remissionem peccatorum effusus est. Quod quidem pretium ex pluribus aestimandum.

a) Ex parte originis. Est sanguis Christi pretii inestimabilis et infiniti, sufficiens ad universa delicta delenda; unde Apostolus: «Si enim sanguis hircorum et taurorum, et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis, quanto magis sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi?» (5). Si sanguis et cinis brutorum animalium faciebat quod minus est, sanguis Christi poterit facere quod maius est. Sanguis ille

(1) Vide *Exposit.* D. THOM. in *epist.* D. Pauli ad *Hebr.* cap. VII, v. 27 et sequent.

(2) *I PETR.* III, 18.

(3) *Ad Hebr.* V, 7.

(4) *Ad Coloss.* I, 20.

(5) *Ad Hebr.* IX, 13 et 14.

mundabat ab exteriori macula, sanguis Christi poterit interius conscientiam mundare. Ratio est quia hic sanguis habet virtutem, seu efficaciam maximam, ex parte eius, cuius est sanguis; est enim sanguis Christi Filii Dei, ideo sanguis efficacissimus ac divinus, ex quo patet quod possit mundare et mundet: « Ipse enim salvum faciet populum suum a peccatis eorum » (1).

b) Ex parte causae effusionis eius. Christus, merito sanguinis sui, est reconciliator potens, si causam quare sanguinem suum effudit attendamus. Ut exponit D. Thomas (2), causa fuit Spiritus Sanctus, cuius motu et instinctu, scilicet, charitate Dei et proximi, hoc fecit: et ideo per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit; ut enim legitur Isaiae (3), Spiritus ducturus erat eum: « cum venerit quasi fluvius violentus quem Spiritus Domini cogit ». Nunc autem ab hoc Spiritu mundamur: « si abluerit Dominus sordes filiarum Sion, et sanguinem Hierusalem laverit de medio eius in spiritu iudicii, et in spiritu ardoris » (4). Unde factum est quod virtute huius Spiritus: « Deus erat in Christo mundum reconcilians sibi » (5).

c) Ex parte modi, quo effusus est. Nam primo totus effusus est; per vulnus enim lateris a corde profluit parum scilicet aquae et sanguinis quod reliquum erat, quum totus antea per sexcenta corporis vulnera effusus esset: « a planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas » (6). Praeterea innocentissime effusus est: « Ego in innocentia mea ingressus sum » (7). Crudelissime effusus est: « supra dorsum meum fabricaverunt peccatores » (8). « Et ex parte Christi, patientissime hanc effusionem sustinuit: « Obmutui en non aperui os meum » (9).

(1) MATTH. I, 21.

(2) In Epist. ad Hebr. in hunc locum.

(3) LIX, 19.

(4) ISAI. IV, 4.

(5) II ad Corinth. V, 19.

(6) ISAI. I, 6.

(7) Psalm. XXV, 11.

(8) Psalm. CXXXVIII, 3.

(9) Psalm. XXXVIII, 10.

PARS III. — EST RECONCILIATOR PERABUNDANS.

Restat tandem ut aliquid dicamus de effectu huiusmodi reconciliationis, quae est perabundans. Effectu enim effusionis sanguinis Christi, concordant in eo omnes voluntates, scilicet, Dei, angelorum et hominum.

Super illud: « Placuit Patri per Christum reconciliare omnia in ipsum pacificans per sanguinem crucis eius sive quae in terris sive quae in coelis sunt » (1), scribit D. Thomas (2): « Exponit autem (Apostolus) qualis sit ista reconciliatio, et quomodo omnia sint reconciliata. In reconciliatione autem sunt duo consideranda: primo in quo conveniunt qui reconciliantur; discordes enim diversas habent voluntates; reconciliati autem consentiunt in aliquo uno: et sic voluntates prius discordes, concordant in Christo. Et huiusmodi voluntates sunt hominum, et Dei, et Angelorum. Hominum, quia Christus homo est; Dei, quia Deus est; Angelorum, quia illorum tam secundum humanitatem, quam secundum divinitatem gubernator est. Item discordia erat inter Iudaeos, qui volebant legem et Gentiles, qui non volebant legem. Sed utrosque Christus concordat, quia ex Iudaeis est, et quia abrolvit observantias legis. Et haec concordia est facta per sanguinem. Inter Deum et hominem causa discordiae fuit peccatum: inter Iudaeos et et Gentiles lex; Christus per crucem destruxit peccatum, et implevit legem. Et ita removit causam discordiae. Et sic reconciliati sumus. Et ita sunt pacata sive quae in coelis, ut Angeli et Deus, sive quae in terris, scilicet Iudaei et Gentiles. Ideo Christo nato dicitur: « gloria in Altissimis Deo, et in terra pax hominibus » (3). Item in resurrectione dicit: « pax vobis » (4). « Ipse est enim pax nostra, qui fecit utraque unum » (5).

(1) Coloss. I, 20.

(2) Expos. in hunc loc.

(3) LUC. II, 14.

(4) IOANN. XX, 19.

(5) Ephes. II, 14.

Consequentia. Ergo interpellandum: nam est advocatus noster; et, sicuti est talis pro nobis Patrem rogans, ita debemus eum rogare, ut pro nobis oret: « nemo venit ad Patrem, nisi per me » (1). Modus autem orationis, ut exaudiamur a Iesu debet conformari interpellationi factae pro nobis ab Ipso. Sicut ergo Iesus Christus « cum clamore valido et lacrymis offerens exauditus est pro sua reverentia » et sine intermissione rogat « semper vivens ad interpellandum pro nobis » ita humillime, reverenter ac perseveranter pulsemus ad ostium cordis eius, ut per pretium sanguinis illius nos et omnes, quos delictorum catena constringit, miseratio divinae pietatis clementer absolvat.

Affectus. O sanctissimum Cor Iesu! profundissima, qua possum reverentia adoro te; ex te sanguis ille meritis affluens effluxit, qui in remissionem effusus est peccatorum; ex te manat aqua salutaris, quae aspersa santificat ad emundationem animae; inde fluit salutare poculum sitim rerum mundanarum extinguens et coelestium vehemens desiderium accendens. O sanguis Christi inebria me! O aqua lateris Christi lava me! O Christe, intra vulnus Cordis tui absconde me.

Deprecatio. Respice Domine de santuario tuo et de excelso coelorum habitaculo, et vide hanc sacrosanctam hostiam, quam tibi offert magnus Pontifex noster, sanctus puer tuus, Dominus Iesus, pro peccatis fratrum suorum: et esto placabilis super multitudinem malitiae nostrae. Ecce vox sanguinis fratris nostri Iesus clamat ad te de cruce. Exaudi, Domine; placare, Domine; attende, et fac ne moreris propter teipsum, Deus meus, quia nomen tuum invocatum est super civitatem istam et super populum tuum: et fac nobiscum secundum misericordiam tuam. Amen. (Indulgent.) (2).

(1) IOANN. XIV, 6.

(2) Oratio ante Euchar. Sacrament. recitanda.

CONCIO XXXIX.

THEMA: Mactabitur et victima pro delicto.

(Levit. VII, 11).

IDEA CONCIONIS

PROP. Cordi Iesu compatiendum, quia est victima peccatorum.

DIVISIO. Est victima: I. Innocens; II. Sancta; III. Beneplacens.

PARS I. a) Est victima innocens; b) Attrita apud Patrem, idest consentiente Patre; c) A peccatoribus.

PARS II. a) Est victima sancta; b) Oblata Patri; c) Pro peccatoribus.

PARS III. a) Est victima beneplacens; b) Accepta a Patre; c) Pro peccatoribus.

Exordium. Non datur religio absque cultu, nec cultus sine victima, nec victima absque sacerdotio. Dominus Iesus, qui Patri cultum excellentissimum reddidit, in hoc ab aliis sacerdotibus differt, quod fuit sui sacerdotii et sacrificator et victima, semetipsum enim obtulit immaculatum Deo.

Si ergo quia summus pontifex est, pontifex aeternus, et origo et causa totius sacri sacerdotii, unctus a Deo plenitudine sanctitatis, sacerdotium eius eminent super omne sacerdotium ac sacerdotem, quanto magis actio suprema divini sui ministerii, qua non sanguinem hircorum et taurorum, non panem et vinum, non Isaac iustum, sed semetipsum obtulit Deo, potens erit mundum universum Patri reconciliare?

Hoc revera fecit semel seipsum offerendo Iesus Christus Dominus noster. Quem, etsi permissive, seu indirecte fuit victima sui sacerdotii, se ipsum in manus peccatorum tra-